

Hindamismudel kui kujundava hindamise vahend

Tiia Niggulis

Tallinna Reaalkooli
infojuht-haridustehnoloog
Tiigrihüppe SA koolitaja

17.11.2012

TRADITSIOONILINE	KUJUNDAV
antakse teada, missugune nende õppimine oli	jutustab õpilastele, missugune nende õppimine on
prioriteediks - mida õpilane õpib	prioriteediks - kuidas õpilane õpib
huviobjektiks - produkt	huviobjektiks - protsess
vastutus - õpetaja	vastutus - ennastjuhtiv õppiija
	HINDAMISMUDEL

Hindamismudel

- õpilase ja õpetaja koostöös koostatud hinnangute skeem
- kolm olulist tunnust:
  - kriteeriumid (näit sisu, õigekiri, sõnavara ja stiil, vorm)
  - mõõdikud (näit 5, 4, 3, 2 või suurepärane, väga hea, hea, rahuldav)
  - punktiarvestuse strateegia (kuidas kujuneb hinne või hinnang)

Hindamismudelite liigid

Hindamismudeleid võib üldjuhul liigitada kaheks:

- holistiline - hinnatakse lähtudes kogutulemuse summast,
- analüütiline - hinnatakse erinevaid osasid, millest moodustub lõplik hinne.

Koomiksi holistiline hindamismudel

Väga hea töö:

- ❑ loetud teose ühe sündmuse kohta, vähemalt kuus pilti koos tekstiga
- ❑ vahendeid on kasutatud efektiivselt (loetav tekst ja arusaadavad joonistused) .....

Hea töö:

- ❑ loetud teose ühe sündmuse kohta, pilte vähem kui kuus
- ❑ esineb üksikuid puudujääke teksti ja joonistuste arusaadavuse osas .....

Rahuldav töö:

- ❑ koomiks ei ole otseselt seotud teosega
- ❑ tekst ei ole loetav või joonistused arusaamatud .....

Koomiksi analüütiline hindamismudel

	3	2	1
vastavus nõudmistele	loetud teose ühe sündmuse kohta, vähemalt kuus pilti koos tekstiga	pilte vähem	ei ole otseselt seotud teosega
vahendid	vahendeid on kasutatud efektiivselt (loetav tekst ja arusaadavad joonistused)	esineb üksikuid puudujääke teksti ja joonistuste arusaadavuse osas	tekst ei ole loetav või joonistused arusaamatud
sisu	koomiksi sisu on arusaadav	sisu on kohati arusaamatu	teost teadmata pole mõistetav
keel	tekstis ei esine keelevigu ega ebatsensuurseid väljendeid	esineb üksikuid keelevääratusi või kuni 3 keeleviga	tekstis palju keelevigu või kasutatud sobimatuid väljendeid
pealkiri	pealkiri on sobiv ning seotud koomiksi sisuga	pealkiri ei ole seotud sisuga	pealkiri puudub
üldmulje	koomiks on huvitav, kasutatud sobivaid värve ja üldmulje on väga hea	üldmulje lohakas	koomiks ei ole mõistetav, värvikasutus küsitav, üldmulje lohakas

Kuidas luua?

Heidi Goodrich 1996

1. vaadake kui mudelit – mis muudab ühe töö paremaks kui teise
2. looge kriteeriumid – millised punktid on töös olulised, mida tahate hinnata
3. sõnastage mõõdikud – kirjeldage kriteeriumi kõige paremat ja halvemat taset, seejärel looge vahetasemed
4. katsetage – laske õpilastel hinnata mõnd tööd loodud hindamismudeli põhjal

5. kasutage kaaslase ja enesehindamist – kui õpilased töötavad, tuletage meelde, et nad jälgiksid hindamismudelit
6. kontrollige – julgustage õpilasi oma töid üle vaatama
7. õpetajapoolne hindamine – tööde hindamisel kasutage sama hindamismudelit, mis õpilasedki
  - kasutada tuleb lihtsat ja üheselt arusaadavat keelt
  - vältida negatiivset keelekasutust

8. kriteeriumide arv loodud hindamismudelites kujuneb sellest, mida antud ülesande puhul hinnata ning erinevate hindamismudelite puhul on see ka erinev
9. iga kriteeriumi juures võib olla kirjas, kui suure kaaluga vastavat kriteeriumi arvestatakse (näit eesti keele riigieksami mudelis sisu korrutada teguriga 9)
10. hindamismudeli mõõdikuid võib määrata numbritega või ka sõnadega

Hindamismudelite erinevad vormid

Ajaleht, Tiia Niggulis

- Ajalehel on pealkiri ja ära on toodud kõigi ajakirjanike nimed.
- 1 2 3 4 5
- Ajalehe sisu on korrektne, teemale vastav ja piisavalt põhjalikult läbi uuritud.
- 1 2 3 4 5

Sisu	(punkte 4) Sisu on edasi antud selgelt ja arusaadavalt. Oma seisukohti on põhjendatud. Vastab esitatud tingimustele.	(punkte 3) Töö sisu on seotud pealkirjaga, kuid mõned tingimused on täitmata.	(punkte 2) Töö sisu lähtub küll pealkirjast, kuid enamus tingimusi on täitmata.	(punkte 1) Töö näib olevat omavahel seostamata lausete kogum. Väga raske on aru saada, millest kirjutatakse.
Õigekiri	(punkte 2) Kirjutaja on teinud kuni 2 viga grammatikas ja/või õigekirjas.	(punkte 1) Kirjutaja on teinud kuni 4 viga grammatikas ja/või õigekirjas.	(punkte 0,5) Kirjutaja on teinud kuni 8 viga grammatikas ja/või õigekirjas.	(punkte 0) Kirjutaja on teinud enam kui 9 viga grammatikas ja/või õigekirjas.
Laused ja lõigud	(punkte 3) Töö on liigendatud, laused on terviklikud ja arusaadavad.	(punkte 2) Töö on liigendatud vähesel määral. Enamik lauseid on terviklikud ja arusaadavad.	(punkte 1) Töös on ainult 3 lõiku, osa lauseid arusaamatud või poolikud.	(punkte 0,5) On palju eraldi lausefragmente ja lõpetamata mõtteid VÕI töö on liigendamata.

Projektitöö, http://www.teach-nology.com/cgi-bin/project_rub.cgi

Töö käik	Alla keskmise	Rahuldav	Suurepärase
1. Omab selget ettekujutust lõpptoodangust	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9
2. Õigesti organiseeritud projektitöö käik	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9
3. Hea ajakava	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9
4. Omandatud vajalikud baasteadmised	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9
5. Õpetajat on informeeritud töö käigust	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9

	3	2	1
ülesehitus	tekst liigendatud, olulisem esile tõstetud	tekst liigendatud, olulisem esile tõstmata	tekst liigendamata, olulisem esile tõstmata
sisu KORRUTA-TAKSE TEGURIGA 2	välja toodud teksti juhtmõte, peamised probleemid, antud omasõnaline seletus, säilitatud objektiivsus, tekst erapooletult edasi antud	välja toodud teksti juhtmõte, peamised probleemid, puudub omasõnaline seletus, ei ole alati objektiivne, tekst erapooletult edasi antud	välja toodud teksti juhtmõte, välja toomata peamised probleemid, puudub omasõnaline seletus või ei ole alati objektiivne või tegemist ümberjutustusega

Hindamismudelite loomise keskkonnad

ingliskeelsed: Teachnology

http://www.teach-nology.com/web_tools/rubrics/

RubiStar

<http://rubistar.4teachers.org/>

The screenshot shows the Teachnology website interface. At the top left is the logo for 'teAchnology'. Below it is a blue navigation bar with links for 'Worksheets', 'Lesson Plans', 'Rubrics', 'Teacher Resources', 'Printables', and 'Subjects'. Below the navigation bar is a breadcrumb trail: 'Home > Teacher Tools > Rubrics > Process Rubric Makers'. On the left side, there is a vertical menu with links for 'Rubrics', 'General', 'Language Arts', 'Learn About Them', and 'Math'. In the center, there is an advertisement for 'Super Rubric Makers' with the text: '- Print Them Instantly!', '- All K-12 Subjects', and a large red and green button that says 'Click For Rubric'. Below the button is a 'View Now...' link.

The screenshot shows the RubiStar website. At the top is the 'RUBISTAR' logo in red and white. Below the logo is the tagline: 'Create Rubrics for your Project-Based Learning Activities'. Underneath is a paragraph: 'RubiStar is a free tool to help teachers create quality rubrics. More | What a Rubric Is | Tutorial'. Below this is a navigation bar with three tabs: 'Welcome', 'Featured Projects', and 'Make Your Rubrics Interactive'. The 'Welcome' tab is selected. Below the navigation bar is a large white box containing a screenshot of the RubiStar interface and a welcome message: 'Welcome to RubiStar! Want to make exemplary rubrics in a short amount of time? Try RubiStar out! Registered users can save and edit rubrics online. You can access them from home, school, or on the road. Registration and use of this tool is free, so click the Register link in the login'.

- eestikeelne:

<https://koolielu.edu.ee/hindamismudelid/>

- kuidas selles keskkonnas mudeleid luua:

<https://koolielu.edu.ee/hindamismudelid/abi/hindamismudeli%20loomine.htm>

ESILEHT UUDISED HINDAMISMUDELITEST KASUTAMINE REGISTREERU LOGI SISSE ABI

Hindamismudelid

Riiklikus õppekavas on märgitud, et "Õpilased võtavad võmetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, kavandamisest ja hindamisest." Hindamismudelid pakuvad selleks võimaluse.

Hoolikalt koostatud hindamismudel võimaldab õpetajal ja õppijatel erapooletult hinnata, mida õpilased on või pole õppinud. Hindamismudelid aitavad motiveerida õpilasi läbi hindamise. Õpilastele antakse täpselt teada, mida neilt oodatakse ja kindlustatakse, et nende saavutusi ning hinnanguid tunnustatakse. Õpilased tunnevad end hindamisprotsessi väärtuslike liikmetena.

Hindamismudelid arendavad õpilaste kriitilist mõtlemist, on seotud autentsete õppeülesannetega, õpetavad õpilasi ennast ja oma kaaslaste tööd hindama, annavad tagasisidet tehtud tööst nii õpilastele kui ka õpetajale. Hindamismudelid on otseselt seotud koolipraktikas kõige suuremat tunnustust pälvinud Bloomi kognitiivse taksonoomia viimase taseme ehk hindamisega.

Uue hindamismudeli koostamiseks vali soovitud hindamismudeli valdkond.
Kasutajate poolt loodud **hindamismudelite sirvimiseks** vajuta hindamismudeli ligi taga olevale numbrile.
Valdkonnad, mille alla on loodud hindamiskriteeriumeid on rasvases kirjas.

Suuline eneseväljendus	Multimeedia	Kirjalik eneseväljendus	Lugemine
Jutustamine (25) Intervjuu (14) Rollimäng (4) Ettekanne (28) Väitlus (7)	Multimeedia projekt (13) Videoklipp (5) Diagrammi lugemine (0) Diagrammi koostamine (0) Pilditöötlus (2)	Lühivorming (12) Referaat (22) Essee (12) Muinasjutt ja muistend (19)	Lugemisõigus (33) Funktsionaalne lugemine (6)

Hindamismudelite võimalused

Hinnang käitumisele ja hoiakutele:

<https://koolielu.edu.ee/hindamismudelid/index.php?tegevus=mudel&hmid=745>

Õpitarkvara hindamismudel:

<https://koolielu.edu.ee/hindamismudelid/index.php?tegevus=mudel&hmid=140>

E-testi hindamismudel:

<https://koolielu.edu.ee/hindamismudelid/index.php?tegevus=mudel&hmid=124>

▣ HEAD HINDAMISMUDELITE KASUTAMIST!

